

Başvuru Numarası	:2022/107
Toplantı Tarihi/Sayısı	:15.2.2022/9
Karar Numarası	:2022/116
Başvuran	:S... S...
Başvuran Vekili	:--
Adres	:...
Muhatap Kurum/Kişi	:--
Muhatap Adres	:--

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, adil yargılanma hakkının ve seyahat özgürlüğünün ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuran başvuru dilekçesinde, ...'nın ... ilçesinde ... Devlet Hastanesinde ebe olarak görev yaptığını, ... tarihinde ...'da hâkim olarak görev yaptığını sonradan öğrendiği ...'nun tedavi olmak üzere çalıştığı Hastaneye geldiğini, aralarında münakaşa yaşandığını, yaşanan münakaşanın uzamaması için hizmetten çekilme hakkını kullandığını, bunun üzerine ... Cumhuriyet Başsavcılığının resmi bir şikâyet olmadığı halde kendisine zorla getirme prosedürü uyguladığını, ifade için ön görüşme adı altında gayriresmi bir biçimde ifadesinin alındığını ve ifade sırasında psikolojik şiddete maruz bırakıldığını, ayrıca hakkında ... Nöbetçi Sulh Ceza Hâkimliğinin ...Sorgu No'lu kararı ile görevi kötüye kullanma ve hakaret suçundan yurtdışına çıkış yasağı ve haftada iki gün kolluk biriminde imza atmak suretiyle adli kontrol kararı verildiğini, karara ilişkin itirazlarının reddedildiğini, bu karar nedeniyle hürriyetinin haksız yere kısıtlandığını ve mahkemelerin bağımsız karar veremediğini iddia ederek mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3.Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı yetkisi" başlıklı 9'uncu maddesi: "*Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır.*" hükmünü haizdir.

4.Anayasa'nın "Mahkemelerin bağımsızlığı" başlıklı 138'inci maddesi ise: "Hâkimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz. (...)" şeklindedir.

5.6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'incimaddesinde: "*Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumununun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir.*" denmektedir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

6.Mezkûr Kanun'un 9'uncu maddesinde: “(...) f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek araştırmak karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; (...) i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

7.Mezkûr Kanun'un “Başvurular” başlıklı 17'nci maddesinde: “(4)Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz. (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.” hükmü yer almaktadır.

8.Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in “Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar” başlıklı 40'ıncı maddesinde: “(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.” ifadesi yer almaktadır.

9.Söz konusu Yönetmelik'in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48'inci maddesi: “(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, (...) ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, (...) yönlerinden incelenir.(2) Başvurucusu birden fazla olan başvurularda, incelenebilirlik koşulları her başvurucu yönünden ayrı ele alınır.” hükmünü haizdir.

10.Mezkûr Yönetmelik'in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67'nci maddesi: “(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.” şeklinde dir.

IV. DEğERLENDİRME VE GEREKÇE

11.Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12.6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

13.Anayasa'nın 9'uncu ve 138'inci maddelerinde; yargı yetkisinin münhasıran mahkemelerin uhdesinde olduğu ve bu yetkinin kullanılmasıyla ilgili hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı hükme bağlanmışır.

14.Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 17'nci maddesinde, yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvuru konusu olamayacağı, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu

Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte ise, yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemler ile yargı organlarında görülmekte olan uyuşmazlıkların Kurumun görev alanına girmeyeceği düzenlenmiştir.

15. Başvuranın iddiaları yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında, başvuruya konu olayın yargıya intikal ettiği, Sulh Ceza Hâkimliğinin başvuran hakkında verdiği yurtdışı yasağı ve adli kontrol şartı kararın yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin olduğu, yargılama yapma görevinin münhasıran mahkemelere ait olduğu, 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesi gereği başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer alan başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 15.02.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU

Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK

Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN

Üye

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ

Üye

e-onaylıdır

Ünal SADE

Üye